

Mødet den 29. Decbr. 1927.

(For lukkede Døre).

Fraværende: P. Baunsgaard og J. Perregaard.

1. (J. Nr. 150—1927). Beretning om Budgetudvalgets Forhandlinger med Indenrigsministeren angaaende Laanesagen.

Fra Ministeriet forelaa følgende Skrivelse:

»I Forbindelse med de i Dag stedfundne Forhandlinger med Byraadets Budgetudvalg skulde man tjenstlig melde, at Ministeriet ikke mindst under Hensyn til Arbejdsløshedens Omfang og de i Byraadets Laaneplan indeholdte Muligheder for Beskæftigelsen af de Arbejdsløse maa fastholde det i Skrivelse af 13. d. M. udtalte angaaende Vilkaarene for Indenrigsministeriets Samtykke til Kommunens Optagelse af det 9300000 Kr. store Laan.«

Borgmesteren erindrede om, at Byrådet paa sidste Møde vedtog, at Randers Landevej og Ryesgade skulde udgaa af Laanebegæringen, og i den Anledning havde Budgetudvalget haft en Forhandling med Ministeren. Taleren indledede Forhandlingen med en Henstilling til Ministeren om at lade de to Arbejder udgaa, da der var forskellige Hindringer for Arbejdets Udførelse paa den af Ministeriet krævede Maade; det gjaldt væsentlig Lønspørgsmaalet, som Vald. Pedersen vilde

gøre nærmere Rede for. Taleren gav derefter en kort Oversigt over, hvorledes Kommunens Administration havde været gennem Aarene. Der blev i sin Tid stiftet et Laan til Brolægning af Gaderne ved Hovedbanegaarden, og det udløb først i 1931, skønt disse Gader var brolagt 3 Gange siden. Ligeledes var der optaget Laan til Gasværk og Elektricitetsværk, og disse udløb først 1931, skønt Værkerne nu var opslidt. Det fremgik heraf, at de tidligere Byraad bærer en stor Del af Ansvar for Kommunens nuværende Udgifter. Naar de nye Værker er færdige, vilde disse Laan efterhaanden blive afviklede, saa Fortidens Byrder var forbi. I 1902, da Socialdemokratiet heller ikke var Flertal i Byraadet, laante Kommunen 600000 Kr. til Kassebeholdningen og i 1913—17 laantes yderligere $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. og 700000 Kr., og disse Penge blev forbrugt til den daglige Administration. I 1919 fik Socialdemokraterne Flertallet og overtog da en Bankkredit paa 10 Mill. Kr. og Skatterestancer paa over 6 Mill. Kr. Disse 6 Mill. Kr. var tilnærmelsesvis gaaet ind, de 10 Mill. Kr. var bragt ud af Verden, medens de $3\frac{1}{2}$ Mill. og de 700000 Kr. var overført til Laanekontoen og brugt til at bygge Huse for. Taleren vilde gøre Ministeren opmærksom paa dette Forhold, naar der skulde tages Bestemmelse om Kommunens Laan. Kommunens Gæld var nu ca. 30 Mill. Kr., medens Aktiverne var opført til 60 Mill. Kr. — Saavidt man kunde skønne, var der nu i Byraadet Enighed om, at de omtalte Vejarbejder skal deles i flere Afsnit, og Udgiften dertil tages paa de aarlige Budgetter, saafremt Ministeren kunde gaa med til at lade dem udgaa af Laanet, og Taleren havde ogsaa Følelsen af, at den anden Gruppe i Byraadet vilde strække

sig lidt længere end til 98 Øre, f. Eks. til 105 Øre i Timen. Dette blev imidlertid benægtet af Hr. Holst-Knudsen, som erklærede, at de maatte fastholde deres Krav her. Taleren var for saa vidt glad ved denne Udtalelse, fordi hele dette Spørgsmaal vilde komme frem som Agitation i det kommende Aar, og saa havde man klare Linier at følge. Derefter fik Vald. Pedersen Ordet, og han begyndte med at sige, at Ministerens Krav var fuldstændig lovstridige, og at baade Ministeren og det Udvalg, som tidligere havde forhandlet med ham, havde misforstaaet Situationen. Ministeren syntes ikke om disse Udtalelser og gjorde gældende, at der ikke forelaa nogen Misforstaaelse, men at det var Ministeriets Ret og Pligt at have Indseende med Kommunernes Laan. Saaframt disse Arbejder skulde falde bort, forlangte Ministeren at faa at vide, hvorledes Byraadet saa vil skaffe Arbejde til de mange Arbejdsløse, eller hvorledes man havde tænkt at understøtte dem, og hvorfra Pengene dertil skulde skaffes. Saa længe der ikke forelaa noget fyldestgørende Svar i den Retning, maatte han fastholde sit Standpunkt. Dermed var der i Virkeligheden intet mere at forhandle om, og Taleren bad blot om at faa et skriftligt Svar fra Ministeren, som altsaa nu forelaa. Taleren havde efter bedste Evne arbejdet for at faa de Anskuelser frem, som Byraadets Flertal havde ønsket, selv om der ogsaa fra nogle Sider blev sagt noget andet. Nu vilde Budgetudvalget snarest blive sammenkaldt for at drøfte en Indstilling til Byraadet. Angaaende Andragendet om Henstand med Laanet i Hypotekbanken, saa vilde Taleren ikke sætte denne Sag i Forbindelse med Ministerens Stilling, men

der var endnu ikke kommet noget Svar paa Andragendet, og for at mildne lidt derpaa havde Taleren givet Ordre til, at Renten fra August til Januar af de 2 Mill. Kr. omgaaende bliver betalt. Der kunde jo ikke i Dag tages Beslutning i Laanesagen, og Taleren henstillede at tage den til Efterretning.

Vald. Pedersen skulde ikke komme dybere ind paa Sagen. Taleren havde i Ministeriet sagt, at det i hvert Fald for Ryesgades Vedkommende var et Retsbrud organisationsmæssig set, og Ministeren havde da svaret, at det var med store Betænkeligheder, Ministeriet var gaaet med til, at baade Løn og Arbejdstid skal nedsættes, idet Bestemmelsen om nedsat Arbejdstid ikke findes i den nugældende Lov. Det viste, at der var nogen, som paa en eller anden Maade søger at spille Overbyraad, og det kunde jo lade sig gøre, saa længe der sad en Venstreregierung. Angaaende den omtalte Misforstaaelse, saa hævdede Taleren, at Byraadet aldrig havde tænkt sig, at disse Arbejder skulde være Nødhjælpsarbejde, og Taleren kunde derfor ønske at vide, hvorledes Ministeren var kommen ind derpaa. Men det fik Taleren intet Svar paa.

Borgmesteren bemærkede, at H. P. Christensen straks imødegik Vald. Pedersen og udtalte, at Udvalget aldrig overfor Ministeren havde ansøgt om at faa Arbejdet udført som Nødhjælpsarbejde, og Ministeren erkendte ogsaa, at der ikke forelaa noget som helst Andragende derom. Angaaende Arbejdstiden sagde Ministeren, at han ved at gaa med til 6 Arbejdsdage om Ugen egentlig var gaaet længere, end han havde Lov til, men det maatte han jo selv klare.

Vald. Pedersen svarede, at i den ny Ar-

bejdsløshedslov var Bestemmelsen om indskrænket Arbejdstid udgaaet.

Sagen toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 29¹³—1927). Fastsættelse af Pension for Arbejdsmand ved Belysningsvæsenet, J. P. Nielsen.

Pensionen fastsattes til 2236,60 Kr. fra 1. Januar 1928.

3. (J. Nr. 17¹⁴—1027). Ansøgning fra Former A. Nielsen om Eftergivelse af Fattighjælp.

Bevilgedes.

4. Ansøgninger om Fritagelse for Hundeafgift.

Politimesteren kan anbefaie Andragender fra følgende:

a. (J. Nr. 18⁷—1927). Enke A. Andersen, Marselishorg Allé 6 B.

b. (J. Nr. 18⁶—1927). Tømrerm. J. C. Andersen, Sandgravvej 4.

c. (J. Nr. 18¹—1927). Pens. Telegrafbud N. P. Hornbech, Møllestien 12.

d. (J. Nr. 18⁴—1927). Nielsine Jensen, Grønne-gade 49.

e. (J. Nr. 18³—1927). Karen Petersen, Nørreallé 28.

f. (J. Nr. 18⁸—1927). Oline Thøgersen, Helgo-landsgade 22.

Ikke anbefalet Andragende:

g. (J. Nr. 18⁵—1927). Marie Nielsen, Marselis-borg Mark Nr. 661.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 12³⁶—1927). Indstilling angaaende Tilde-ling af Aldersrente.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 12³⁴⁻³⁵—1927). Indstillinger angaaende Tildeling af ekstraordinær Aldersrente.

Indstillingerne vedtoges.
